

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Jesus har åbnet vejen til Himmelen

"Brødre, ved Jesu blod har vi altså frimodighed til at gå ind i helligheden ad den nye, levende vej, som han har åbnet for os gennem forhængen."
Hebræerbrevet 10,19-20a

Oftentimes vender jeg tilbage til disse gode og løfterige vers. Tænk, ved Jesu blod har vi frimodighed til at gå sammen med Jesus lige ind i Himmelen. Det er da stort.

Jeg har en gammel bibel fra 1738. I den står der, at vi har dristighed til at følges med Jesus på den nye, levende vej.

Jeg finder glæde og trøst i de vers, og de minder mig om, at det er Himlen, det gælder for os at nå, og der må du og jeg

komme for blodets skyld.

På min mands gravsten har jeg sat disse ord – dog lidt omskrevet. Der står: På grund af Jesu blod har vi adgang til Himmelen. Det skulle gerne være med til at vise vejen til Jesus, for mig og min store slægt og for alle, som kommer på kirkegården.

Jeg må dagligt bede og takke for, at Jesus har sonet og betalt for alle mine, ja for hele verdens synder.
Anne Agerbo

Højtidelig indvielse af nyt center

200 mennesker deltog ved indvielse af det nye Retræte- og Missionscenter i Iringa.
Projektet er et samarbejde mellem LM og den lutherske kirke i Tanzania

AF KAJA LAUTERBACH

Lørdag den 31. juli deltog omkring 200 mennesker i indvielsen af det nye Retræte- og Missionscenter i Iringa. Det skete med pomp og pragt, snoreklipping, skriftlæsning og masser af fællessang og sang fra nabokirkens kor.

Det nye retræte- og missionscenter er et samarbejde mellem Luthersk Mission og Den evangelisk-lutherske kirke i Tanzania (ELCT).

Den ledende biskop i ELCT, Frederick Shoo, Iringa Stifts biskop, Blaston Gaville, og en lang række præster og medarbejdere ved ELCT deltog ved den udendørs indvielse af det nye center.

Fra LM deltog generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen, hans hustru Miriam

og flere af LM's missionærer i landet – blandt andet Flemming Hansen, der skal være undervisningsleder på centret.

Ægteskabsretræter for tanzaniske præstepar Retræte- og Missionscentret har til huse i de bygninger, hvor Den danske Skole var.

Det er blandt andet planen, at der skal afholdes ægteskabsretræter for tanzaniske præstepar – og senere håber man at kunne tilbyde kurser til tanzaniske missionærer.

Til det formål er der opført en ny værelsesfløj, så der er up to date-overnatningsmuligheder for deltagerne.

Ud over de prominente gæster havde mange håndværkere, der har medvirket ved byggeriet, taget imod invitationen til at være med.

FOTO: MIRIAM KATTNER SØRENSEN

LM og Tanzanias lutherske kirke i fælles mission

På et møde i juli underskrev de to parter en aftale om retræte- og missionskurser i Iringa

FOTO: MIRIAM KATTNER SØRENSEN

Et nyt Retræte- og Missionscenter i Iringa, Tanzania, er blevet en realitet i et samarbejde mellem Luthersk Mission og Den evangelisk-lutherske kirke i Tanzania (ELCT).

I forbindelse med indvielsen af det nye center blev et forståelsespapir underskrevet, der skal formalisere samarbejdet.

Papiret blev underskrevet af LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen, Frederick Shoo, der er ledende biskop i ELCT, Blaston Gaville, der er biskop i Iringa Stift, missionær Flemming Hansen, der er undervis-

ningsleder, og generalsekretær i Iringa Stift A. Ngogo.

Den lokale pastor Oswald Ndelwa er udset til at være daglig leder af centret.

Søren Skovgaard Sørensen forventer, at forståelsespapiret danner grundlag for de endelige vedtægter, som imidlertid først bliver udarbejdet senere, når kursusvirksomheden er mere på plads.

Fem år lange drøftelser Visionerne om et Retræte- og Missionscenter blev født for fem år siden, hvor biskop Shoo og Søren Skovgaard Sørensen mødtes og

begyndte at tale om mulige kurser i mission.

Senere anførte biskop Shoo dog, at der var et andet behov, som han mente, der skulle fokus på før mission: trætte præster, der har behov for åndelig fornyelse og fokus på ægteskabet.

Shoo og Sørensen talte også om, hvorvidt den tidligere danske skoles bygninger i Iringa kunne bruges til kursuscenter. I så tilfælde ville en renovering og ombygning være nødvendig.

Også kurser i mission De første ægteskabskurser var både vel besøgt og efter-

spurgt, og derfor vurderede LM's Landsstyrelse, at man skulle satse på at bygge Den danske Skole om. En anonym donor gjorde det økonomisk muligt.

Der har ikke været afholdt missionskurser endnu, men LM's generalsekretær understreger, at man er parat til at udvide, når der viser sig at være efterspørgsel efter det.

"Tænk, at vi i LM er med til at drive missionsskole i de to største lutherske kirker i verden: i Tanzania og i Etiopien. Dette får konsekvenser i lang tid efter vores egen levetid."

KI

HENRIK P. JENSEN ► Vær den, der opsøger sandheden og opmuntrer til at finde den. Bryd den onde cirkel, og stop bagtalelse

Bed for LM's volontører

Ni unge mennesker er klar til at tage fat på volontøropgaver for LM i efteråret.

Den 14. august rejste fire unge mennesker til Tanzania til opgaver i Arusha, Dar es Salaam og Iringa, og den 16. august rejste fire unge kvinder til Cambodja til opgaver i henholdsvis Phnom Pehn og Siem Reap.

Luca Pedersen var volontør i Tanzania i sidste skoleår, men han har sagt ja til nye opgaver i efteråret og følger efter den 21. august.

Se mere om de unge og deres opgaver på den plakat, der er vedlagt dette nummer af Tro & Mission. *kl*

Fuld aktivitet på LM's skoler

Med 384 unge mennesker er der igen fuld aktivitet på LM's skoler rundt i Danmark.

289 af dem er begyndt på en af LM's fire efterskoler: 86 på Efterskolen Solgården i Tarm, 88 på Sædding Efterskole ved Skjern, 64 på Løgumkloster Efterskole og 51 på Stubbekøbing Efterskole.

12 unge er begyndt på STU-uddannelsen LivogJob i Stubbekøbing, og med 83 elever er Luthersk Missions Højskole i Hillerød fyldt helt op. *kl*

Tre nye LMBU-ansatte

Pr. 1. august har Luthersk Missions Børn og Unge ansat tre nye medarbejdere.

- Kasper Bech Drejer, der er ungdomskonsulent på Sjælland og Lolland-Falster. Han er også deltidsansat som forkynder i Hvidovre Frimenighed
- Anders Solgaard, der er ungdomskonsulent på Bornholm samtidig med sin ansættelse som præst i LM-Kirken Østbornholm
- Kenneth Bæk Merrild fra Aarhus, der er kommunikationskonsulent. *kl*

Ny centerleder på Virksund

Fra 1. oktober skal Helge Paulsen fra Helsingørsk stå i spidsen for kursuscenteret på Virksund, der ud over sommerens bibelcamping også lægger rammer til en masse andre lejre og kursusvirksomhed i løbet af året

Han afløser den nuværende leder, Ole Malmgaard, som skal være missionskonsulent i Luthersk Mission.

Helge Paulsen, der også er medlem af LM's Landsstyrelse og LMH's bestyrelse, flytter sammen med sin kone, Pia, til Virksund, hvor de skal bo i lederboligen. *kl*

På vej til nomadestammer i Iringa

AF KAJA LAUTERBACH

Søndag den 8. august blev Jacob Frost indviet og udsendt som missionær for Luthersk Mission. Det skete i forbindelse med gudstjenesten i Christianskirken i Aarhus, hvor han har været kirketjener i en årrække.

LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen prædikede, og landsformand Henrik P. Jensen stod for selve indvielsen med tekstlæsning og bøn ved en række forbedere.

Jacob Frost rejste til Tanzania den 14. august, hvor han efter sprogstudier indgår i opgaver i forbindelse med evangelisation blandt nomadestammer i Iringa-området.

Søndag den 8. august blev Jacob Frost indviet til missionær i Christianskirken i Aarhus.

FOTO: OLE MALMGAARD

ESSENS ►

Tal sandt om hinanden

AF HENRIK P. JENSEN
LANDSFORMAND
HPJ@HOTMAIL.DK

Det er nogle gange skræmmende, hvilken forståelse vi kan nå frem til af det, som sker. Nogle gange er der ikke grænser for, hvilken ondskab og hvilke motiver vi kan tiltænke andre. Vi er lynhurtige til at gøre andre dumme eller inkompetente, hvor konklusionen i virkeligheden afslører vores uvidenhed og manglende vilje til at se tingene i et andet perspektiv. Det er uhyggeligt, hvor tit vi egentlig har besluttet os til,

hvordan noget skal forstås, og derfor tilgår alt med det filter – både det sagte og usagte.

Vi kan blive helt blinde af vores egen forståelse, så vi ikke kan se nuancerne og de alternative forklaringer. Vi støtter os kun til det, som bekræfter os. Vi bliver mere og mere unuancerede, fælder dom og placerer skyld. Tingene eskaleres. Vi giver plads til vrede, måske endda konsekvens, og ikke mindst negativ omtale af vores næste.

Det er én af de mest ødelæggende kræfter og hyppigste grunde til selvbedrag, konflikter, fejlbeslutninger, uretfærdig behandling og ødelagte relationer – også mellem kristne. Jo længere, vi kommer op ad eskalationsstappen, jo sværere bli-

ver det at erkende, at vi tog fejl og hvor meget vi lod os bedrage. Vores mål må altid være at finde den sande historie, uanset den personlige omkostning. Jo før, jo bedre.

Den starter med erkendelsen af, at disse kræfter ikke kun bor i de andre, men også i os selv og vores tilgang til at finde de rigtige svar. Det kræver ydmyghed og åbenhed at finde den sande historie. Afvis enhver form for spekulation og hold dig til fakta. Tænk dig ikke til, hvorfor andre gør, som de gør. Spørg dem! Hold dig til det, de siger, og lad være med at lægge noget til. Spørg igen, hvis noget ikke hænger sammen, og få flere til at bekræfte. Det er kun, hvis vi får den rigtige forståelse, at sandheden vil sætte

fri. Mange konsekvenser og løsninger bliver uretfærdige og får ingen virkning, fordi der ikke blev arbejdet godt nok for at finde den sande historie.

Giv dig ikke hen til spekulationer, men vær den, der opsøger sandheden og opmuntrer til at finde den. Bryd den onde cirkel, og stop bagtalelse. Det er vigtigt, at uskyldige ikke bliver uretfærdigt behandlet, også selv om de ikke ved, at de blev det. At elske og respektere min næste er også at ville nå frem til den sande historie. Først når jeg forstår til fulde, undgås selvbedrag, og så er der mulighed for tilgivelse, sunde løsninger og frugtbar forandring.

"Læg derfor løgnet bort og tal sandhed med hinanden" (Ef 4,25a).

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk OTM Avistryk Herning-Ikast
Oplag 2.700.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
Filipper231 for 3. kvartal 2021
Efeser320 for 2. kvartal 2021

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement
Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 24. august 2021.
Grundpris: Kr. 10,10 pr. spalte-milimeter
Småannoncer kun for private:
130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

MONICA OG SIMON KRONBORG ►► Vi kender ikke cambodjanere, som ikke er berørt af situationen. Folk mister arbejde eller er gået ned i løn

Kristne i Cambodja hårdt presset af corona

Mange lokale har mistet pårørende og indtægt, og LM's arbejde i landet står stort set stille

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Coronapandemien har for alvor ramt Cambodja og påvirker de kristne i landet og LM's arbejde markant.

Siem Reap-provinsen er lukket ned, og mange cambodjanske familier er økonomisk trængt og mangler mad eller sundhedshjælp. Det gælder også på LM's kollegier i Siem Reap, hvor kollegieleder Sim Theara beder om forbøn for de studerende, der har mistet familiemedlemmer og indtægt og er bange for at forlade kollegiet på grund af smittetrykket.

Også i Phnom Penh er arbejdet presset, fordi skoler, butikker og kirker har været lukket landet over siden marts.

Over 20 dør dagligt af corona
Coronapandemien i Cambodja og Danmark har udviklet sig meget forskelligt.

Hvor Danmark har kæmpet med corona siden foråret 2020, er Cambodja først for alvor blevet ramt dette forår. Sommeren over har det daglige antal døde af corona ligget over 20, og tallet kan sagtens være endnu højere, gætter Sara og Jesper Hansen, der er ansat af LM til arbejde i hovedstaden Phnom Penh:

"Med en positivprocent på over ti i de gennemførte tests, må man formode, at der er et stort mørketal."

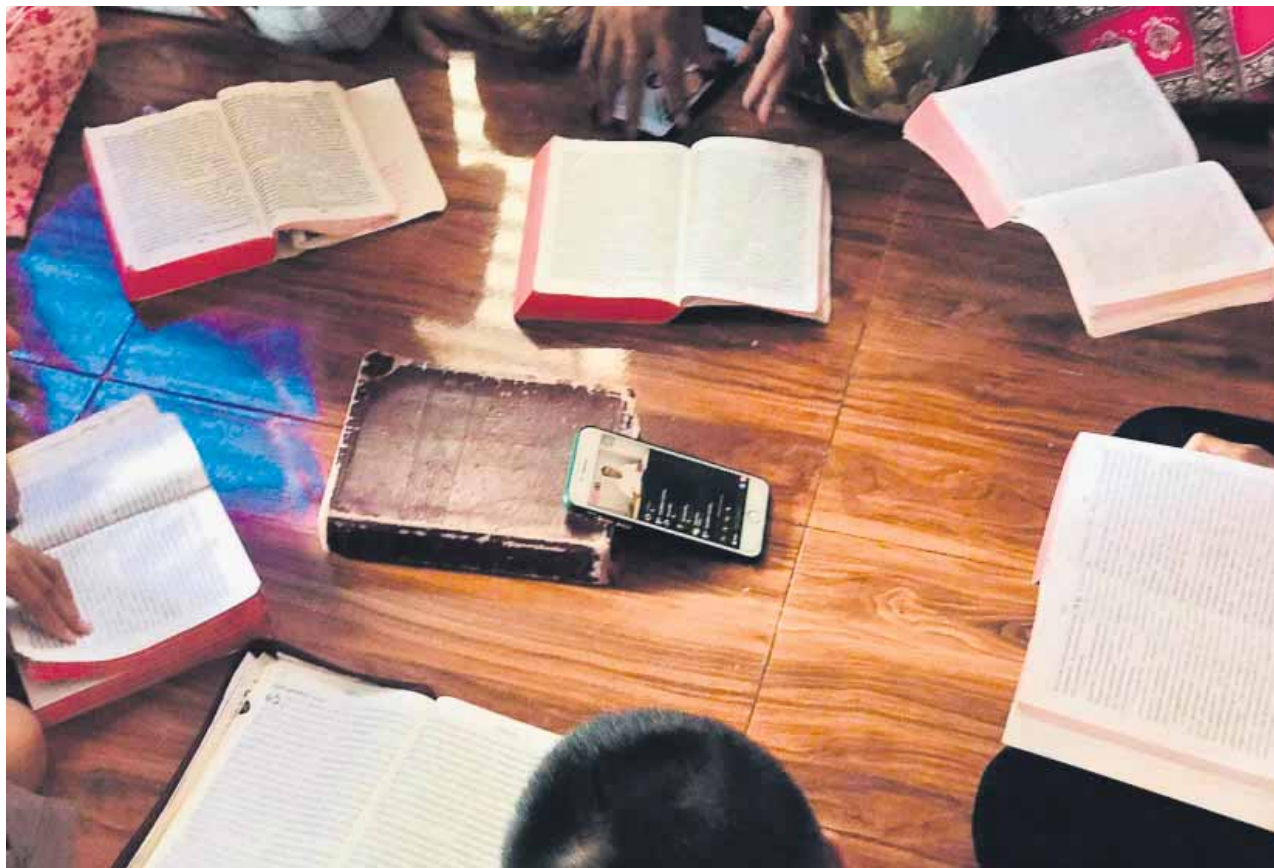
Situationen påvirker mange i Siem Reap-området, fortæller Monica og Simon Kronborg, der bor med deres to børn i byen:

"Vi kender ikke cambodjanere, som ikke er berørt af

De studerende er bange og har ikke lyst til at gå ud. Jeg må gå alene på markedet to gange om ugen for at købe mad til dem

Sim Theara

I Church of Siem Reap samles menigheden i smågrupper til online gudstjenester og bibelstudier.

situationen. Folk mister arbejde eller er gået ned i løn."

Siem Reap er landets næststørste by og dybt afhængig af indtægter fra turister, der kommer til byen for at se det nærliggende tempel-ruinkompleks Angkor Wat. Men på grund af corona er Siem Reap-provinsen lukket for ind- og udrejse, og også før lukningen kom der ikke turister på grund af pandemien.

Derfor er mange butikker, cafeer, restauranter og markeder lukket permanent.

Studerende er bange og stressede

Situationen påvirker også byens drenge- og pigekollegier, som LM støtter økonomisk. Mange af de unge er taget hjem, fordi skolerne er lukket. Af samme grund er der heller ikke flyttet nogen studerende ind på det nystartede kollegium i Battambang, fortæller Monica og Simon Kronborg.

Men de studerende, der er tilbage på kollegierne i Siem Reap, har stor brug for forbøn, siger kollegieleder Sim Theara. Hun forklarer, at mange af kollegianerne har mistet job og familiemedlemmer, og at der er stor

frygt for at forlade kollegiet.

"Der har været mange coronatilfælde i vores nabolag og på markedet. De studerende er bange og har ikke lyst til at gå ud. Jeg må gå alene på markedet to gange om ugen for at købe mad til dem. De er bange og stresser over deres eksamen, så jeg bruger meget tid på at opmuntre dem og bede med dem," siger hun og beder om forbøn for dem og for hende selv, der også bekymrer sig om sit eget helbred, da hun har mindre børn.

Aktivitet i bibelstudiegrupper

Frygten for corona er ikke isoleret til kollegierne, fortæller Hakon Christensen, der er pendlermissionær. Han har været i kontakt med Thon Kong, der er præst i kirken i Siem Reap, som LM samarbejder med i projektet Countryside Harvest Mission:

"De kristne mangler ligesom alle andre sundhedshjælp og mad, men de mangler også trøst, for der er en meget stor utryghed i befolkningen. De spørger, om vi vil bede for dem."

Han skulle selv have været i Cambodja netop nu og un-

dervise præster og menighedsledere i Siem Reap-området, men på grund af karantæne regler, og da man ikke kan samles hverken på bibelskolen eller til gudstjenester, er rejsen udskudt.

"Men de har dog resurser til at lave online gudstjenester, og der er aktivitet i bibelstudiegrupperne, fordi man må samles op til 15 personer," fortæller han.

LM-projekter i Siem Reap på standby

Monica og Simon Kronborg fortæller, at situationen også præger deres hverdag meget:

"Jeg kan ikke komme på evangelisationsture, komme i gang med evangelisationsprojektet uden for Siem Reap eller holde andagt, kristendomskurser og lignende på kollegierne," siger han.

"Og jeg kan ikke skaffe skjorter, som de syr om til børnekjoler på kollegierne, fordi det lokale marked er lukket," tilføjer Monica Kronborg, der dog har mange forberedende opgaver til syprojektet, som hun kaster sig over.

Derudover har parret fyldt den ledige tid ud med at flytte volontærbolig og kon-

Vi kender ikke cambodjanere, som ikke er berørt af situationen. Folk mister arbejde eller er gået ned i løn

Monica og Simon Kronborg

tor og en række praktiske opgaver i forbindelse med missionærers hjemrejse og nye missionærers og volontørers ankomst. Dertil kommer sprogundervisning og arbejdsnetværk såvel som pasning af deres egne børn.

Til Siem Reap med forsinkelse

Coronasituationen har også indvirkning på LM's nyeste missionærfamilie i landet, Mia og Johannes Jensen og deres tre børn. De var indledningsvis strandet i Phnom Penh, selv om de havde overstået de 14 dages karantæne, der ventede alle indrejsende til Cambodja. Den 13. august kom familien dog til Siem Reap for at arbejde med diakonale og

evangeliserende opgaver.

"Forskellen mellem Phnom Penh og Siem Reap er som nat og dag. Rigtig mange butikker er lukket, og byen ligner en spøgelsesby," fortæller Johannes Jensen.

Mens familien var strandet i Phnom Penh, boede de i volontørernes hus, hvor parret hjalp deres to ældste børn med online undervisning og fik mulighed for at lære familien Hansen og hovedstaden at kende.

Næsten alt i Phnom Penh er lukket ned

I Phnom Penh skulle Sara og Jesper Hansen, der også er nytilkomne på listen over LM's missionærer i landet, have været i gang med deres arbejde. De er ansat til opgaver blandt tidligere prostituerede kvinder i organisationen Daughters of Cambodia og i organisationen Flame, der arbejder blandt børn og unge i slumkvartererne. Men arbejdet er næsten lukket ned på grund af corona.

De har haft mulighed for at mødes med lederne i de to organisationer, men de længes efter at komme til at arbejde med det, de er udsendt til.

Også børnenes skoleundervisning er stærkt præget, fortæller de:

"Premierministeren har udtalt, at 6. klasse og op efter tidligst åbner, når to millioner unge mellem 12 og 17 er vaccineret, og de er kun lige begyndt på den aldersgruppe. De yngre elever er nok længere fra at starte. Det påvirker vores børn og vores arbejde på Daughters of Flame meget."

Ligesom i mange andre lande er vaccinationsprogrammet afgørende for, hvornår Cambodjas provinser og institutioner kan åbne igen. Antallet af vaccinationer går fremad i højt tempo. Man regner med at have vaccineret ti millioner voksne inden årets udgang.

Ifølge Our World in Data er 52,3 procent af befolkningen på nuværende tidspunkt enten færdigvaccineret eller delvist vaccineret. Landets vacciner kommer primært fra Kina og Rusland.

FOTO: THON KONG

ROAR STEFFENSEN ►► For Perus fremtid er det vigtigt og nødvendigt, at der kommer reformer, der kan føre til større lighed

RECEPTION
BYD VELKOMMEN TIL
SØREN ANDERSEN

TORS DAG
D. 2/9
KL. 14-17

Kom og byd velkommen Solgårdens nye forstander

I januar blev Søren forstander på Solgården, men først nu giver restriktionerne mulighed for at fejre det.

Vi holder "Åbent hus", for alle, der vil glæde Søren og Solgården med et besøg.

Der vil være lækkert kaffebord og en kage med 50 lys, da Søren runder et skarpt hjørne på dagen.

SOLGÅRDEN
- forvandlede fællesskab

EFTERSKOLEN SOLGÅRDEN - VARDEVEJ 68 - 6880 TARM

Ny præsident deler peruanerne

Også blandt de kristne frygter nogle en kommunistisk stat, mens andre håber på bedre forhold for landets fattigste grupper

Perus nyvalgte præsident, Pedro Castillo, går altid med en traditionel hat for at signalere, at han er en del af det almindelige folk.

FOTO: WIKIMEDIA / BRAIAN REYNA GUERRERO FROM LIMA, PERU

AF ROAR STEFFENSEN
MISSIONÆR I PERU

Efter præsidentvalget i foråret, hvor socialisten Pedro Castillo vandt en snæver sejr, er Peru delt mellem dem, der frygter, at han vil indføre en socialistisk stat og dem, der håber, han kan fremme lighed og retfærdighed.

Klager over valgsvindel
Castillos modstander, den højreorienterede Keiko Fujimori, ville ikke acceptere nederlaget og klagede flere gange over snyd. Nogle spekulerede i, om det mest af alt hang sammen med, at der venter en retssag for korruption og en mulig fængselsdom på 30 år, hvis hun ikke blev valgt til præsident.

Mange i Peru var både utålmodige og utilfredse med forløbet. Nogle var utilfredse med, at den nationale valgkommission ikke udråbte Castillo til vinder. Andre var utilfredse med, at de ikke fik medhold i klagerne.

Særligt i hovedstaden Lima gik folk på gaderne og protesterede, og det kom til

en række mindre sammenstød.

Kontroversiel start
28. juli blev Castillo indsat som præsident. Særligt ud nævnelser af hans regering har mødt modstand.

Regeringen skal godkendes af kongressen, og indtil videre ser det meget svært ud. Det skyldes blandt andet, at premierministeren har tætte bånd til den bergtede marxistiske terrorbevægelse Lysende Sti.

Konflikten bliver kun optrappet af, at en af de ledende figurer i præsidentens parti har sagt, at hvis kongressen ikke kan lide regeringen, så kan de bare blive afsat. Det er tydeligt, at der i gruppen omkring præsidenten findes en del kontroversielle personer, og at en del, ligesom præsidenten, ikke har så meget politisk erfaring på højt niveau. Det samme gælder en del af de viceministre eller embedsmænd, der er blevet udnævnt. Her er der også mange uerfarne, ligesom adskillige har korruptionsanklager hængende over hovedet.

Ikke kommunisme
Castillo skal lede et delt

land, hvor mange frygter kommunistiske tilstande, da det officielt er hans partis politik. Han har forsikret, at hans mål ikke er at indføre kommunisme, men at lave reformer, så multinationale selskaber skal betale mere i skat, og så landets store fattige befolkning får bedre forhold. Dette har dog ikke beroliget den mere konservative del af befolkningen.

En af de ting, han dog har fået ros for, er at udnævne en økonomi- og finansminister, der er mere moderat, og som ses som en garant for, at man ikke vil omstyrte det økonomiske system.

Kristne er uenige
Tonen var meget hård i valgkampen, og uenigheden og splittelsen fortsætter efter Castillos indsættelse. Det gælder også blandt de kristne, hvor de politisk mest konservative frygter, at Castillo vil skabe en socialistisk stat à la Venezuela. Det land er for mange et skrækkesejpe på, hvor galt det kan gå i et land med mange resurser, når en socialistisk præsident fører sin politik igennem.

Andre af de kristne har et stort håb om, at Castillo

kan fremme mere lighed og retfærdighed i et samfund, hvor der hersker enorm ulighed. De fleste i kirken tilhører de lavere klasser og har på egen krop oplevet, hvad det vil sige at være fattig og marginaliseret.

En hat, ikke en krone
Pedro Castillo går altid med en stor, traditionel hat for at signalere, at han er en del af det almindelige folk fra landet. Den anerkendte Castillo-kritiske kommentator, Rosa María Palacios, har påpeget, at hatten ikke er en krone: Han er ikke enevældig konge og kan ikke gennemføre noget uden om kongressen. Derfor mener hun, at peruanere skal have tillid til institutionerne og ikke frygte et marxistisk kaos.

Jeg håber og tror, hun har ret. For Perus fremtid er det vigtigt og nødvendigt, at der kommer reformer, der kan føre til større lighed. Og det er også vigtigt at respektere de demokratiske strukturer og institutioner, så udviklingen ikke undergraver staten og demokratiet. Castillo står over for en enorm udfordring, hvor det handler om at balancere tingene og samle befolkningen.

TEOLOGISK UNDERVISER TIL KURSER I TANZANIA

Vi søger en teolog til en ny stilling som underviser – og på sigt kursusleder – i de nye kursusfaciliteter i Iringa. I samarbejde med den lutherske kirke tilbydes kurser til præster, evangelister og ledere.

Dine opgaver:

- Undervise i bibelfag og teologiske fag
- Tilrettelægge og gennemføre kurser
- Udvikle nye kurser og kursusformer

Stillingen ønskes besat hurtigst muligt.
Læs mere på dml.dk/job

lm
LUTHERSK MISSION

Følg LM på Facebook

facebook.com/dlmdk

FRANK MØLGAARD HANSEN ►► Vi putter frø i jorden, men det er Gud, der lader det spire og gro. Det er fantastisk at se Guds skaberværk udfolde sig her

Stolt over at være sønderjyde, landmand og kristen

Frank spreder glad og gerne frø – både på marken og i Guds rige – for Gud sørger for væksten

AF OLE SOLGAARD

"Jeg er glad for at være, hvor jeg er i livet. Jeg sætter pris på hverdagen i stedet for at tænke på, hvad der måske sker om fem år."

Der er noget fascinerende uimponeret over den måde, den 26-årige LMU'er Frank Mølgaard Hansen åbner et vindue til det, der er hans hverdag og omgivelser i Ballum, tæt på Danmarks sydvestlige hjørne.

"Jeg fornemmer, at mange unge følger strømmen lidt for meget – også med hensyn til uddannelse og bopæl. Nogle tænker mest på, hvad andre gør, og er bange for at gå glip af noget. Men jeg har et godt liv her og vil ikke bytte med nogen. Jeg er stolt af at være sønderjyde. Jeg er stolt af at være landmand. Jeg er stolt af at være kristen. Der er ikke noget af det, jeg skammer mig over."

Glad og tilfreds landmand

Frank vendte for et år siden tilbage til sine solide rødder og etablerede sig som selvstændig landmand. Det skete, efter at han havde boet halvandet år i Aarhus i forbindelse med sin uddannelse som agrarøkonom og været et smut i New

Som selvstændig landmand glæder Frank Mølgaard Hansen sig over at følge Guds skaberkraft på markerne

Zealand og Australien og på højskole i Hillerød,

Nu dyrker han i samarbejde med sin far – i et glidende generationsskifte – 344 hektar jord og producerer årligt 9.000 slagtesvin, fordelt på tre gårde i Ballum. Det er noget, han har satset målrettet på siden efterskoletiden.

Han bor selv som single på den ene gård, der er fra 1884. Han finder stor glæde

ved at forvalte jorden og bliver jævnligt mindet om sin afhængighed af Gud i den forbindelse.

"Man er ikke herre over det, der sker i naturen. Vi putter frø i jorden og sørger for gode vækstbetingelser, men det er Gud, der lader det spire og gro. Det er fantastisk at se Guds skaberværk udfolde sig her," siger den unge landmand, mens han med tilfreds mine kig-

ger ud over den frodige havremark.

Åndelige frø og sociale initiativer
Samme tilgang har han til sit engagement i Guds riges arbejde.

"Det er befriende, at jeg bare skal så åndelige frø, for eksempel ved at få folk med hen til de steder, hvor Guds ord forkyndes. Og så lader jeg Helligånden gøre arbej-

det og give væksten."

Siden han var 20 år, har Frank været med i bestyrelsen for den lokale LM-kreds, hvor han glæder sig over fællesskabet på tværs af generationerne. De sidste tre år har han desuden været formand for Løgumkloster LMU og er optaget af, at unge bliver bevaret i troen på Jesus.

Han er overbevist om, at der er et samspil mellem det sociale fællesskab og

den kristne tro. Derfor tager han gerne initiativ til at mødes med LMU'ere i Sønderjylland. Der er ikke så langt fra tanke til handling, når han fylder bagsædet med andre unge og kører til Rømø for at hygge sig med store vaffelis.

Frank oplever, at der på nogle områder er bedre muligheder for at blive set og være inkluderet i et fællesskab som ung kristen i Sønderjylland end i storbyerne. Der er løbende en del spontane, sociale tiltag på tværs af de lokale foreninger i landsdelen. Og så er der en bred aldersfordeling, hvor dem, der må køre bil, tager de yngste med, når der sker noget.

Åben og ærlig om at være kristen

Frank er ikke så højtråbende om, at Jesus er hans base, hvor han finder tilgivelse, fred og håb, men han forsøger altid at være åben og ærlig om, at han er kristen – også blandt naboer og i fodboldklubben.

"Folk må lære mig at kende, og så finder de ud af, at jeg er kristen. Jeg vil gerne være tilgængelig og vise, at der findes kristne fællesskaber på egnen," siger den unge kristne sønderjyske landmand med et fast og imødekommende blik.

LANDSLEDER KURSUS 2021

Har du en lederopgave i LM eller LMBU? Så er LLK21 noget for dig!

Her bliver du

- opmuntret i tro og tjeneste
- udrustet til praksis derhjemme
- udfordret til handling

Se programmet på dlm.dk og tilmeld dig senest 5. september.

17.-19. SEPTEMBER 2021 | LØGUMKLOSTER EFTERSKOLE

VÆLG MELLE
9
SPÆNDENDE
WORKSHOPS

JESUS TIL ALLE GENERATIONER

FOTO: ISTOCKPHOTO

TEMA | KRISTEN BLANDT KOLLEGERNE

ANNE-METTE HOLMGAARD JENSEN ►► Mine kolleger er nogle af de vigtigste personer i mit liv, så selvfølgelig deler jeg også min tro med dem

Troen er med på arbejde

Det er vigtigt med tydelige kristne holdninger og handlinger over for kollegerne

Simon Holm Stark, Græsted

32 år, ph.d. i partikelfysik, udvikler i et firma, der laver radarer. Fritidsforkynder og leder i en LM teenklub

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Føler du, det er svært at bekende sig som kristen i et naturvidenskabeligt miljø?

"Nej. Generelt vil jeg sige, at jeg nok hører til den mere frimodige type, så mit indtryk er, at langt de fleste ved, at jeg er kristen – både på mit nuværende arbejde, og da jeg arbejdede som forsker." "Der kan falde lidt hånlige kommentarer indimellem. Men ellers bliver der spurgt meget lidt ind til det med tro. Nu er vi jo nogle meget 'nørdede' typer, så der bliver ikke snakket om ret meget andet end selve arbejdet."

Har du oplevet interesse for troen fra dine kolleger? "Da jeg var ph.d.-studerende, havde jeg en kollega, der var meget søgende, og vi havde nogle gode snakke. Det startede med, at jeg uden at tænke over det havde lagt min frilæsningsbog 'Who is God?' op på min plads, da jeg skulle finde noget andet i min taske, og den så han. Han var også med til KFS-møder en tid, indtil han til sidst måtte give op og sige til mig: 'Det hele

står og falder med, om jeg tror på Bibelen, og det gør jeg ikke."

►► Min tilgang til at tale om tro er ikke at planlægge det på forhånd. Jeg prøver at deltage i de samtaler, der spontant opstår, i stedet for at gemme mig bag skrivebordet

Simon Holm Stark

"Ellers er min tilgang til at tale om tro ikke at planlægge det på forhånd. Jeg prøver at deltage i de samtaler, der spontant opstår, i stedet for at gemme mig bag skrivebordet. Jeg kan godt lide at holde folk fast på deres spørgsmål og få dem til at tænke over mine argumenter. Men det er da en overvindelse indimellem."

Anne-Mette Holmgaard Jensen, Hillerød

56 år, sygeplejerske på hjertemedicinsk afdeling, Nordsjællands Hospital. Aktiv i menighedsrådet i Grønnevang Kirke

Hvordan er du en kristen blandt dine kolleger på arbejdspladsen?

"Mine kolleger er nogle af de vigtigste personer i mit liv, fordi vi tilbringer så meget tid sammen i løbet af dagen, så selvfølgelig deler jeg også min tro med dem." "Men sådan har jeg ikke altid haft det. Jeg tænker med gru tilbage på, da jeg var ung sygeplejerske, og jeg følte, det bare var et job." "Der gik nogle år, før det gik op for mig, hvor stor en del af mit liv, mine kolleger er. De følger med i mine børns liv,

►► Jeg er lige så meget menneske og kristen, når jeg er i kirken, som når jeg er blandt mine kolleger, og jeg går ind til det med det samme hjerte og den samme frimodighed

Anne-Mette Holmgaard Jensen

og det er også vigtigt for mig, at de kommer og besøger mig i mit hjem og møder min familie."

Oplever du, det kan være svært at tale om tro med dine kolleger?

"Nej. Det kommer tydeligt til udtryk i mine holdninger til forskellige emner, vi snakker om, hvor jeg siger min mening. Jeg har en kollega, som kommer i frikirken her i byen, og hun har nogle andre holdninger til nogle ting, og det er fint."

"Jeg deler også helt naturligt mine oplevelser, hvis jeg for eksempel har været på retræte eller pilgrimsvandring, og fortæller, hvad jeg får ud af det. Det, oplever jeg, der er stor respekt omkring."

"For mig er der ingen forskel på, om jeg arbejder på hospitalet eller i menighedsrådet. Jeg er lige så meget menneske og kristen, når jeg er i kirken, som når jeg er blandt mine kolleger, og jeg går ind til det med det samme hjerte og den samme frimodighed."

"Gud er med mig, lige meget hvor jeg er. Alene klarer jeg det ikke. Hvis ikke jeg kunne have ham med på mit arbejde og bede ham om hjælp i det, ville det ikke lykkes for mig." kbr

Preben Sonne Mortensen, Viborg

54 år, handelsuddannet, udlært i et byggemarked, arbejder på et lager. Formand for LM i Viborg

Du har været på den samme arbejdsplads i 17 år. Ved dine kolleger, at du er kristen?

"Ja. De er helt sikkert ikke i tvivl om, at jeg er det. På et tidspunkt spurgte en af mine kolleger: 'Er du ikke sådan lidt kristen?' Det er ikke fordi, jeg har stillet mig op og fortalt det, og det er heller ikke noget, vi snakker om hver dag. Det er bare noget, de kan mærke ud fra den måde, jeg er på, tænker jeg."

"Nogle kristne er meget udadvendte og fortæller om deres tro som noget af det første. For mig har det mere noget at gøre med, at det må kunne mærkes og afspejles i den måde, jeg opfører mig på. Det kan være gennem mit sprog, at de lægger mærke til, at jeg for eksempel ikke bander, eller gennem nogle bestemte holdninger, der skinner igennem."

Synes du, det er svært at være kristen og tale om tro på arbejdet?

"Jeg er aldrig blevet mobbet eller set ned på, fordi jeg er kristen. Jeg synes nærmere, det med tiden er blevet lettere at give udtryk for, at jeg har en tro – eller også er det,

fordi jeg er blevet ældre, det ved jeg ikke."

"Kulturen på arbejdspladsen kan tit være noget overfladisk. Der oplever jeg, at jeg som kristen har nemmere ved at sige nogle trøstende ord til en kolle-

►► Nogle kristne er meget udadvendte og fortæller om deres tro som noget af det første. For mig har det mere noget at gøre med, at det må kunne mærkes og afspejles i den måde, jeg opfører mig på

Preben Sonne Mortensen

ga, der har mistet eller på anden måde går igennem en krise. Jeg har ikke den berøringsangst, som jeg kan mærke, mange af de andre har. I den situation er det godt at kunne være nærværende." kbr

TEMA

HENRIK P. JENSEN ►► Jeg går jo ikke kun på arbejde for at tale om Jesus – som kristne har vi et kald til at passe vores arbejde på en ordentlig måde

Næstekærlighed er at have orden i sine ting

Man kan ikke tale om Jesus hele tiden på arbejdet, men man kan være ærlig og pligtopfyldende

AF KAJA LAUTERBACH

Landsformand Henrik P. Jensen oplever, at hans kolleger respekterer ham for hans store erfaring og gerne kommer til ham, hvis de har brug for hjælp. Ud fra gensidige smil og lune kommentarer vurderer han, at de har det godt sammen – også selv om de aldrig har talt direkte om det.

Som kvalitetschef i en produktionsvirksomhed i en landsby sydvest for Kolding, der laver stålfælge til meget store maskiner, er det hans job at få øje på de fejl, der sker, så virksomheden kan undgå, at det sker igen.

"Det handler selvfølgelig om teknik – men mere vigtigt handler det også om mennesker og deres adfærd," siger han.

"Her er ærlighed en meget vigtig ting sammen med næstekærlighed. Det kan nemlig være så svært at indrømme fejl, og man kan også være fristet til at skjule noget af økonomiske grunde."

Passe arbejdet ordentligt Henrik P. Jensen har oplevet, at netop det, at han har mod til at gøre det, som er rigtigt, indgyder respekt, men også at det kan føre til undren og spørgsmål.

"I en produktionsvirksomhed må jeg respektere det kodeks, der er. Jeg kan ikke gå og tale om Jesus hele ti-

Henrik P. Jensen er kvalitetschef på en virksomhed, der laver stålfælge til store maskiner.

den, ligesom mine kolleger ikke agiterer for deres politiske arbejde eller deres engagement i sport," siger han.

"Netop derfor har jeg sagt til mig selv, at det er utrolig vigtigt at udleve de kristne værdier og være et vidnesbyrd i arbejdstiden. Jeg går jo ikke kun på arbejde for at tale om Jesus – som kristne har vi et kald til at passe vores arbejde på en ordentlig måde."

Henrik P. Jensen fra Vamdrup i Sønderjylland mener, at kristendom er mere end gerninger, og at det er vigtigt at få talt om Jesus.

"Men jeg har frimodighed til bare at passe mit arbejde og så må jeg bruge frokost-

pauserne til at sætte ord på, hvis der bliver lejlighed til det," siger han.

"Jeg er med til de sociale arrangementer, arbejdspladsen arrangerer i fritiden, hvor vi spiser sammen og bowler. Desuden kommer jeg på rejser sammen med kollegaer, hvor der er rig mulighed for snak undervejs, nogle gange om meget centrale budskaber i kristendommen."

Modet er blevet større Henrik P. Jensen står ofte alene som kristen på arbejdspladsen og kan godt opleve det som en udfordring at finde modet til at stå frem, når kollegerne lufter tidens mainstream-holdninger eller

giver udtryk for, at bestemte kristne holdninger er midaldrelige.

"Min frimodighed er blevet større, som årene er gået, men nogle gange kan kollegerne blive meget firkantede og intolerante, og det gør rigtig ondt," siger han.

Der kan være situationer, hvor han undlader at sige noget – for eksempel hvis der er for mange mennesker – men ellers blander han sig ofte i debatten og bringer andre nuancerer ind i den.

Han nævner en ikke-kristen kollega, som han har haft gode og dybe snakke med, når de har været ude at rejse sammen – og en anden kollega, som tager kri-

stendommen i forsvar over for de andre og kæmper med ikke at bande, når de to er sammen. Det opfatter Henrik P. Jensen som et udtryk for stor respekt over for ham og det, han tror på.

Kristne værdier Henrik P. Jensens vigtigste råd til en kristen, der skal begynde på en ny arbejdsplads, er, at det først og fremmest gælder om at holde fast i de kristne værdier. At være ærlig og lade dem møde næstekærlighed og omsorg.

Gennem mange års ansættelse har han nemlig erfaret, at det er utrolig vigtigt at bære disse værdier ind i relationen til kollegerne.

"Man elsker blandt andet sin næste ved at have orden i sine ting, og derudover er det vigtigt at gribe de anledninger, der er for at hjælpe ens kolleger og bygge relationer op. Man skal også prøve at forstå verden ud fra deres udgangspunkt. Det er nemlig ikke kun de ikke-kristne, der kan være firkantede – nogle gange kan vi kristne også godt være lidt betonagtige i vores holdninger," siger han og tilføjer, at han prioriterer det højt at være god til at sige tak, når kollegaerne hjælper ham eller gør det, han beder dem om arbejdsmæssigt.

Ær din arbejdsgiver Der står ikke formuleringer

Man skal prøve at forstå verden ud fra sine ikke-kristne kollegers udgangspunkt, mener kvalitetschef Henrik P. Jensen.

i Bibelen om at være kristen på arbejdspladsen i 2021. Men emnet står der noget om, slår Henrik P. Jensen fast og nævner fire steder, hvor man kan finde hjælp og vejledning.

Den første er de såkaldte kristne husordener i Efeserbrevet 6 og Kolossenserbrevet 3, hvor slaver får at vide, at de skal adlyde, fordi de er Kristi tjenere og ønsker at gøre Guds vilje.

Dernæst henviser han til versene om Guds fulde rustning – også i Ef 6 – som han også læser som en opskrift på, hvordan man kan udleve de kristne værdier i hverdagen.

"Og så må vi ikke glemme, at buddet om at ære sin far og mor også handler om forholdet til arbejdsgiveren, og det gælder også over for ikke-kristne ledere."

Tre bibelske forbilleder på arbejdspladsen

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Der er stor forskel på, hvordan den enkelte kristne har mulighed for at udleve sin tro på arbejdspladsen. For hverken arbejdssituationer eller personer er ens. En kan have et så presset program, at der meget sjældent er tid til at aflægge vidnesbyrd, mens en anden kan tilbringe det meste af arbejdstiden alene.

Bibelen har nogle forbilleder, vi hver især kan lade

os inspirere af, når vi går på arbejde, alt afhængig af hvilket arbejde vi har.

Pålidelighed, integritet og samvittighed Det første forbillede er Daniel. Ikke engang hans fjender kunne sætte en finger på hans arbejde, fordi han passede sit arbejde omsorgsfuldt (Dan 6,5). Ligesom han skal vi også gå til vores arbejde med pålidelighed og integritet.

Daniel er også et forbillede i den forstand, at han

ikke gik på kompromis med sin tro for at passe sit arbejde. For at undgå at blive rituelt uren traf han aftale med hofchefen, så han og hans venner ikke skulle gå på kompromis med deres samvittighed og spise kød (Dan 1,8-16).

Vi kan lære af Daniel, at vi ikke skal gå på kompromis med vores tro på arbejdspladsen, men søge de kreative løsninger, så vi kan passe vores arbejde med god samvittighed. Vi er dog ikke garanteret det samme

gode resultat som Daniel.

Bøn, tålmodighed og forberedelse Det andet forbillede er Ester, der lagde en plan for, hvordan hun bedst kunne komme frem med sit budskab. I stedet for at gå i forbøn for jøderne hos kongen med det samme brugte hun først tid på faste og bøn – også for sin egen sikkerheds skyld. Hun klædte sig flot på og inviterede så kongen og Haman til gilde. Først her fortalte hun kongen, hvad der

lå hende på hjerte. Vi kan lære af Ester at forberede os i bøn, før vi deler det, der ligger os på hjerte med en kollega, og at vente til det rette tidspunkt. Dog kan vi stå i en gunstig situation, før vi havde planlagt, og så må vi lægge vores planer til side og bruge øjeblikket.

Det tager tid at vise omsorg Det tredje forbillede er den barmhjertige samaritaner. Ligesom levitten og præsten havde han sikkert et vig-

tigt gøremål, som han blev forsinket i, da han tog sig af den halvdøde mand (Luk 10,30-35). Det samme gælder i en travl hverdag, men som samaritaneren er vi kaldet til at vise omsorg. Det betyder også, at vi må være klar til i et vist omfang at lægge effektiviteten til side for at hjælpe vores næste. Det kan være kollegaen, der har brug for hjælp, patienten, der har brug for ekstra omsorg, eller kunden, der har brug for at tale med en, der vil lytte.

ANDREW BRUNSON ►► At fokusere på Gud og på at elske ham handlede ikke om følelser, men om vilje. Og Gud gjorde mig i stand til at gøre det

En skakbrik i et politisk spil

To år i tyrkisk fængsel førte missionær Andrew Brunson ud i en åndelig krise

AF KAJA LAUTERBACH

"Jeg var en brik i et politisk spil. Det var forfærdeligt."

Det siger den amerikanske missionær Andrew Brunson, der i 2016-2018 var fængslet i Izmir i Tyrkiet under anklage for at ville skade landet. Han blev blandt andet anklaget for at være involveret i terror, at være spion og at have hjulpet med at planlægge det militærkup, der havde været tidligere på året. Det førte til en tredobbelts livstidsdom.

"Det var virkelig frustrerende, og vi følte os fuldstændig hjælpeløse. Vi vidste, at der var politiske forhandlinger, og vi vidste også, at myndighederne vidste, at vi var uskyldige, men at de ønskede at bruge os til at handle med," siger han og hans kone, Norine.

"Imidlertid var sanktioner og en smadret økonomi det eneste, Tyrkiet fik ud af det," indskyder Norine Brunson.

Fordi han var så værdifuld for den tyrkiske stat, blev Brunson for sin egen sikkerheds skyld efter et års tid flyttet til ekstra sikkert fængsel.

"På grund af USA's sanktioner var jeg den dyreste fange i verden," forklarer han.

Andrew Brunson forklarer, at sagen var kommet helt til tops politisk set, og at det var Tyrkiets præsident Erdogan, der tog beslutningerne. Men samtidig var der en antikristen stemning i landet, som han prøvede at udnytte.

Udvisningsdom
Ved tilbageholdelsen havde Norine og Andrew Brunson

Andrew Brunson og hans kone, Norine, var i Danmark i uge 29-30 inviteret af Dansk Europamission. Under deres ophold i landet medvirkede de blandt andet ved et aftenmøde på Haderslev Næs Bibelfcamping.

været missionærer i Tyrkiet i 23 år. De havde arbejdet med kirkeplantning og blandt syriske flygtninge i landet.

Parret havde ansøgt om permanent opholdstilladelse i Tyrkiet. På grund af det politiske kupforsøg i 2016 havde sagsbehandlingen taget ekstra lang tid, og da de blev kaldt ind på den lokale politistation forventede de, at det var, fordi det endelig var gået igennem, men i stedet fik de at vide, at de skulle udvises. Samme dag blev de kørt til et udrejsecenter. Efter to uger blev Norine Brunson løsladt, mens Andrew måtte igennem fængsel – herunder 50 dages isolation – og husarrest, før han blev frigivet i oktober 2018.

Inden frigivelsen blev han dømt for terror. Dommen lød på øjeblikkelig udrejse

og nægtet indrejse i Tyrkiet for altid.

Mange praktiske opgaver
Da Norine Brunson blev løsladt efter 14 dage, fik hun lov til at blive i Tyrkiet.

"Det var jeg virkelig glad for. Der var nemlig mange praktiske ting at tage fat på. Først og fremmest kunne jeg sørge for Andrews basale behov som tøj, og at der var penge på hans konto, og så brugte jeg meget tid på møder med vores advokat og på at kontakte amerikanske senatorer og medlemmer af regeringen," siger hun og understreger, at hun forholdt sig roligt, så hun ikke risikerede at blive smidt ud af Tyrkiet.

"Jeg brugte også meget tid i Guds nærvær, både i bøn og i stilhed, hvor jeg spurgte, hvordan jeg kunne hjælpe Andrew. Heldigvis havde jeg mennesker, der bad sammen med mig og støttede mig."

Indsmuglet bedekalender
Helt anderledes var det for Andrew Brunson. Han var den eneste kristne i fængslet, og hans eneste kontakt med kristne var, når Norine kom på besøg hver anden måned.

I de cirka 50 dage han sad i isolation, var han helt alene, og der gik adskillige

måneder, før han fik lov til at få en bibel.

"Der var kun mig og en seng. Og så var det lykkedes mig at få smuglet en lille bedekalender ind. Ved hjælp af den fik jeg lavet lidt struktur i dagene," siger han.

Han tilbragte lang tid i en overfyldt celle, der var beregnet til otte, men hvor de var op til 22.

Alle de andre var muslimer, der bad fem gange om dagen. På grund af pladsmangel bad de imidlertid på skift, så Andrew Brunson måtte hele tiden udholde lyden af messende muslimsk bøn.

Han blev ramt af panikangst, og i otte-ni måneder fik han medicin mod det, der hjalp ham til at kunne sove og til at komme tilbage fra kanten af livet.

Gud var tavs

Men det værste var den åndelige krise, han kom ind i.

"Jeg følte mig svag og brudt, og det, at Gud var tavs, fik det hele til at føles værre. Det var nærmest en åndelig depression," forklarer han.

"Jeg havde ingen fornemmelse af Guds tilstedeværelse. Ingen følelse af glæde og fred, og jeg bad konstant: 'Hvorfor, Gud? Giv mig en berøring. Lad mig mærke dit nærvær', men ligesom Job

Jeg brugte meget tid i Guds nærvær, både i bøn og i stilhed, hvor jeg spurgte, hvordan jeg kunne hjælpe Andrew. Heldigvis havde jeg mennesker, der bad sammen med mig og støttede mig

Norine Brunson

så jeg ikke Guds kærlighed."

Han fortæller, at han har læst en del biografier om kristne fanger, men de havde ikke forberedt ham på det, han oplevede.

"Jeg havde et lyserødt bilde af, hvad det vil sige at blive forfulgt for Kristi skyld," siger han.

"Bagefter har jeg imidlertid lært, at mine oplevelser slet ikke er ualmindelige. Mange mennesker, der har været fængslet for deres tros skyld, har haft tilsvarende oplevelser."

Åndelig genopbygning
Det andet år i fængsel var

anderledes. Andrew Brunson var stadig i krise, men han begyndte at opleve en åndelig genopbygning.

"Selv om jeg ikke følte Guds nåde eller omsorg, fik jeg lov til at se, at hans trofasthed ligger under alt, hvad vi gør, og det fik mig til at beslutte, at jeg også måtte være trofast," siger han.

"Det, jeg var igennem, var en del af en prøvelse fra Gud, om hvorvidt jeg ville forblive trofast og tro og elske ham. Selv når jeg var alene i mørket."

Det førte til en beslutning om at kæmpe for sit forhold til Gud. Om at fokusere på Gud og på at elske ham.

"Det handlede ikke om følelser, men om vilje – og Gud gjorde mig i stand til at gøre det," siger den tidligere Tyrkiet-missionær, der bestemt ikke er færdig med at hjælpe kristne i landet, selv om det er umuligt for ham at rejse dertil.

Ægteparret har base i USA, men de rejser en del rundt i verden for at samarbejde med og hjælpe med at gøre Radio Shema og tv-stationen Sat-7 kendt. Det er begge medievirksomheder, som Luthersk Mission og Norea Medimission er engageret i.

Bed for kristne i Tyrkiet
Andrew Brunson oplevede imidlertid ikke kun at blive prøvet af Gud.

"Gud brugte mig til at rette bøn mod Tyrkiet. Fra mange lande og kirker i hele verden," siger han og sender en stor tak til alle, der har bedt – og stadig beder – for Tyrkiet.

"Vi ser, at Gud handler i den del af verden. En stor høst er i gang, og virkelig mange mennesker får åndelig frihed."

Men samtidig understreger han, at vilkårene for de kristne i Tyrkiet bliver sværere og sværere.

"Når udenlandske kristne bliver smidt ud af landet, bliver de lokale overladt til sig selv – og til angst for, hvordan myndighederne vil behandle dem," uddyber han.

"Derfor må vi blive ved med at bede for dem og hjælpe dem."

BED FOR TYRKIET

Vil du forpligte dig til at bede regelmæssigt for tyrkiske folkegrupper samt modtage nyheder og takke- og bedeemner? Så tilmeld dig LM's forbønsnetværk på dlm.dk/tyrkiet

KIRKE ▶

OPEN DOORS ▶▶ Bed for de indiske kristne og muslimer – og del gerne rapportens indhold med de nationale politikere

Kristne i Indien står over for eksistentiel trussel

Rapport fra anerkendt, engelsk universitet dokumenterer hinduers omfattende vold og chikane mod kristne og muslimer

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Kristne i Indien står over for en "overhængende eksistentiel trussel". Sådan lyder konklusionen fra det anerkendte universitet London School of Economics i en ny rapport. Rapporten er bestilt af organisationen Open Doors, der i Danmark tidligere var kendt som Åbne Døre.

Rapporten konkluderer, at en "atmosfære af frygt, angst og traumatisering gennemsyrrer de kristne samfund, som vi har besøgt." Forskerholdet har både besøgt kristne og muslimer i landområder, mellemstore byer og landsbyer og yderområderne i større byer.

Brutal og ulidelig hverdag

Kristne såvel som muslimer bliver ekskluderet, diskrimineret, chikaneret, mobbet, truet, udsat for vold og uretfærdigheder, voldtaget og dræbt, hedder det videre i rapporten, der er underbygget med mange eksempler som bevisførelse.

Bag overgrebene står hindutva-grupper – ekstreme hindu-nationalister, der har forbindelse til lokale og nationale politikere eller har ambitioner om at blive lagt mærke til og belønnet af lokale og nationale politikere. De trænger ind i folks hjem og i kirker og moskeer for at lave voldelige overfald og derefter skyde skylden på de kristne eller muslimske grupper.

"Hverdagen for mange kristne og muslimer er blevet en ulidelig kamp for blot at tjene til dagen og vejen, praktisere sin tro, holde sig i live og gemme sig for de højreradikale hindutva-organisationer, som nu dominerer den indiske offentlige og politiske sfære," lyder det i rapporten, der blev fremlagt for en række britiske parlamentsmedlemmer den 1. juli.

Kristne spredte bevidst corona

Det har kun gjort det værre

På grund af angreb fra højreradikale hindu-organisationer, er hverdagen for mange kristne og muslimer i Indien blevet en ulidelig kamp for blot at tjene til dagen og vejen, praktisere sin tro og holde sig i live.

for kristne og muslimer i Indien, at landet er blevet hårdt ramt af corona med omkring 430.000 bekræftede dødsfald i øjeblikket. Til trods for at mange kristne og muslimer har taget del i hjælpearbejde både i egne organisationer og side om side med hinduer og sikher, er der mange eksempler på falske og nedværdigende anklager. Særligt er der mange, der nægter at modtage blodtransfusioner, der kommer fra muslimer og kristne, og nægter at blive behandlet af muslimske læger.

Deres religiøse praksis kædes af flere også sammen med spredningen af covid-19, og der er anklager om, at kristne og muslimer bevidst har smittet hinduer. Disse anklager kommer i

nyhedsmedierne og på de sociale medier.

Sociale medier i centrum

Sociale medier spiller en stor rolle i overgrebene på kristne og muslimer hedder det i rapporten. De voldelige grupper tager som det første telefonerne fra deres ofre, så de ikke kan dokumentere overgrebene. Men i stort antal lægger de selv videoer med overfaldene på sociale medier.

Disse opslag italesætter voldsmændene som modige hindu-nationalister, der beskytter hinduismen, lyder det i rapporten. Men opslagene tjener også som en advarsel til andre religiøse grupper.

De almindelige medier fortæller sjældent ofrenes

historie i deres reportager, hedder det videre, og dette afspejler hindutva-gruppernes magt og indflydelse. Tværtimod fortæller lokalaviser og lokale tv-stationer ofte den samme version af historien, som overfaldsmændene lægger på de sociale medier.

Useriøs modtagelse af rapporten

Forfatterne til rapporten er anonyme af frygt for represalier, men en af forfatterne fortæller til Open Doors' engelske hjemmeside, at han er chokeret over, hvor useriøst rapporten er blevet modtaget af organisationer, der støtter menneskerettigheder.

Selv opfordrer Open Doors dem, der hører om rapporten, til at bede for de indiske kristne og muslimer, samt at dele rapportens indhold med ens nationale politikere.

Indien rangerer nummer ti på Open Doors' liste over lande, hvor kristne bliver mest forfulgt. Indiens rangering på listen er særligt steget efter den nuværende premierminister Narendra Modi kom til magten i 2014.

Ordet og Israel fejrede 75 år

3. juli afholdt Ordet og Israel sit 75 års jubilæum i Skjern. Jubilæet blev markeret ved det årlige sommerstævne, der på grund af coronarestriktionerne var reduceret til en enkelt dag med tilbageblik og hilsner. *nlm*

Generalsekretær i Bibelselskabet stopper

Bibelselskabet søger en ny generalsekretær efter Birgitte Stoklund Larsen, der stopper efter seks år på posten. Fra 1. oktober er hun ansat som stiftskonsulent i Helsingør Stift.

Birgitte Stoklund Larsen er uddannet cand.theol. og har i sin tid i Bibelselskabet blandt andet stået i spidsen for udgivelsen af *Bibelen 2020*, der er en nyoversættelse af Bibelen til nudansk. Fra 2018 til 2020 sad hun med i en arbejdsgruppe, der sammen med Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter arbejdede med at definere begrebet offentlighedsteologi, der betegner forholdet mellem tro, religion og offentlighed. *kbr*

Ny leder ansat i Kristent Pædagogisk Insitut

Cand.mag. Hanne Terp Legarth er pr. 1. oktober ansat som ny leder af Kristent Pædagogisk Institut (KPI). Hun afløser Carsten Hjorth Pedersen, der har været daglig leder siden 2005. Hanne Terp Legarth er 42 år og har tidligere undervist i litteratur og engelsk på Det kristne Gymnasium i Ringkøbing samt været lærer nogle år på KFS' Ledertræningscenter. Hun er mor til tre teenagebørn og gift med Jakob Legarth, der er præst i Ringive Sogn nær Billund.

"Ansættelsen af Hanne Terp Legarth glæder mig. Det er forfriskende med en anden stil og personlighed i spidsen for KPI. Jeg ser frem til at lære Hanne at kende, og jeg vil gøre, hvad jeg kan, for at hjælpe hende i gang, så hun kan føre KPI's DNA videre på sin måde," siger den afgangende institutleder. *kbr*

Menighedsfakultet i Aarhus bygger kollegier og kontorer

Den teologiske læreanstalt Menighedsfakultetet i Aarhus har planer om at opføre en ny bygning på seks etager i baghaven. Det nye byggeri på 3.450 kvadratmeter skal rumme 55 studieboliger og kontorer til erhvervslejemål.

Byggeprojektet har været undervejs i seks år og er klar til at blive realiseret, så snart den endelige byggetilladelse fra kommunen er på plads. Byggeriet opføres i et samarbejde med entreprenørfirmaet Jøren Friis Poulsen AS i Herning og ledes af erhvervsmanden Peter N. Andersen, der er formand for bestyrelsen for MF Aarhus Fond.

Det er planen, at lejeindtægten fra de mange lejemål skal give et tilskud til MF's samlede økonomi, så den ikke bliver berørt af byggeriet. *kbr*

NU er det tid for ønske om møderække, lejre, bibelweekender i efteråret 2022 ved landsforkyndere

Deadline er den 1. september 2021

Kontakt Axel Rye Clausen
arc@dml.dk, tlf.: 30 22 48 23

Er du på udkig efter nyt bibelstudiemateriale til din cellegruppe eller bibelkreds?

- Altid tilgængeligt
- Digitalt og dynamisk
- Kun 400 kr. pr. gruppe

Forfattere:
Henrik Højlund, Dan Månsson m.fl.

Prøv første oplæg gratis på www.biblegroups.today

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

HJÆLP TIL GODE SAMTALER

PER BØNDERGAARD

Når I har sagt Ja

LogosMedia | 72 sider | 99,95 kr.

»Om man er nygift og skal lære hinanden at kende, har haft sølvbryllup, og sølvet skal pudses, eller er gået på pension og netop trænger til beskæftigelse, er denne lille bog et fint redskab til at få set sin elskede i øjnene og starte samtalerne!« – TRO & MISSION

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

LEJLIGHEDER I AARHUS TÆT PÅ NATUREN – I BYEN

Hejredalsparken.dk
Vi har boligerne – Kom med din hverdag

TEOLOG SØGES TIL UNDERVISNING PÅ PRÆSTESEMINARIUM I ETIOPIEN

Promissio søger en cand.theol. med passion for undervisning og lyst til tværkulturelt samarbejde til uddannelse af kommende præster i en af de hurtigst voksende kirker i verden.

Ansøgningsfrist: **10. september 2021**
Tiltrædelse: **I 2022 efter aftale**

Se mere på
job.promissio.dk

UNDERVISER TIL PRÆSTESEMINARIUM

På Phnom Penh Bible School uddannes kommende præster og ledere til kirken i Cambodja. Du kommer til at undervise i bibelfag og teologiske fagområder på bachelorniveau samt være mentor for nogle af de studerende. Du skal have en teologisk kandidat/-mastereksamen og gerne erfaring med undervisning, ledelse eller menighedsplantning. Ansøgningsfrist: snarest muligt.

Læs hele stillingsbeskrivelsen på dml.dk/job/missionaer. Kontakt gerne missionskonsulent Bent Olsen på bo@dml.dk / 41 57 82 37.

lm
LUTHERSK MISSION

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTERPRISER

pentabyg.dk

Efterskolen Solgården • Hedemølle Efterskole • Skrødstrup Efterskole • Frøstruphave Efterskole

KONFIRMANDKURSUS / 2022

26. JUNI TIL 9. JULI

konfirmandkursus.dk

Tilmeldingen åbner
d. 4. oktober kl. 17.00

NYE
VENNER

SOLID
BIBEL-
UNDERVISNING

VEL MØDT!

Forældretnetværk:
Autisme og Tro (Øst)

...er for dig/der har et barn/børn med en autismediagnose

Lørdag d.4. september inviterer Kristelig Handicapforening til netværksdag i Forældretnetværk: Autisme og Tro (Øst). En dag med oplæg, snak, sparring, erfaringsdeling og mulighed for at komme med i en mindre netværksgruppe.

Læs mere og tilmeld dig på www.k-h.dk

OPLÆG VED

Psykolog og chefkonsulent ved
Center for Familieudvikling,
Annette Due Madsen

Lørdag d.4. september

Kl. 10.00-16.00

Værlese Kirke, Højloft Vænge 20, 3500

Kristelig Handicapforening

NICOLAI ØSTREM FRIS ►► At læse ”På opdagelse i Bibelen” føles for mig lidt som igen at være på bibelhøjskole

Bogen har givet mig fornyet bibelglæde

BOGANMELDELSE
AF NICOLAI ØSTREM FRIS
LÆRER

Ole Andersen:
På opdagelse i Bibelen
LogosMedia i samarbejde
med Ordet og Israel 2021

256 sider – 199,95 kroner

Bogen indledes med en introduktion til Guds åbenbaring igennem Israel, efterfulgt af to hoveddele og en afslutning med forfatterens personlige tanker om bibelglæde samt inspiration til videre læsning. Første og anden hoveddel tager læseren med på en opdagelse i henholdsvis GT og NT. Jeg hæfter mig særligt ved, at forfatteren formår at give en både bred og dybdegående formidling i en bog, der samtidig er let at læse. Bogen har en skarp kommunikation med gode illustrationer og skemaer, der er med til at gøre det forholdsvis koncentrerede indhold overskueligt for læseren. Jeg nød i læsningen

at få større indblik i Bibelens opbygning og baggrund og at blive udfordret på min måde at læse i Bibelen. Som læser tages man med på en række spændende dyk ned i bibeltekster fra både det nye og gamle testamente, hvor forfatteren med sin viden om jødernes historie, kultur, sprog og tradition åbner op for nye erkendelser og ahaoplevelser. Især disse dyk har været med til at give mig fornyet bibelglæde og begejstring over de skatte, vi har fået igennem Bibelens tekster. Samtidig er det en bog, jeg efter at have læst ikke er færdig med. Forfatteren indbyder til videre læsning med en række henvisninger inden for hvert emne, men overordnet henvises der hele vejen igennem til Bibelen, Guds budskab til os mennesker. Her ser jeg Ole Andersens bog som et rigtig godt redskab og oplagsværktøj til selv at gå på opdagelse i Bibelen. Som nævnt indeholder bogen en række skemaer med bibelhenvisninger, der giver et godt overblik til at give sig i kast med læsningen.

Jeg sidder ikke tilbage med egentlige kritikpunkter, men vil nævne, at det i overgangene mellem kapitlerne godt kan mærkes, at bogen er en sammensætning af forskellige artikler. Dette forstyrrer i nogen grad bogens kontinuitet, men er

samtidig med til at give bogen dens flotte bredde. Alt i alt vil jeg give bogen en klar anbefaling. At læse den føles for mig lidt som igen at være på bibelhøjskole og blive ført igennem en rigtig god omgang bibelundervisning.

Nyt nummer af eMissio

Den 29. juni udkom et nyt nummer af eMissio. Det elektroniske tidsskrift udgives af LM, DBI og fem andre kristne organisationer i Norge, Danmark og Sverige. I dette nummer er der blandt andet en artikel om kristenforfølgelser i dag skrevet af Silas Olofson, der er LM's tilknyttede missionær i Mongoliet. I en anden artikel ser DBI-lærer og landsprædikant i LM Peter Olsen nærmere på, hvad Luther og Bibelen siger om menneskets tilstand mellem død og opstandelse. I en tredje giver DBI-lærer Torben Kjær en kort indføring i grundlæggende calvinisk teologi. Det er aktuelt på grund af den store indflydelse via internettet fra reformerte kirker. Et gennemgående tema i dette nummer er Kristi genkomst og de sidste tider med artikler af blandt andre Carsten Vang, Ole Andersen og Flemming Kofod-Svendsen, der forholder sig historisk til spørgsmålet om udøbte børn. En stor del af nummeret bruges også på et speciale i kirkehistorie fra Københavns Universitet, hvor Jonas Kjøller-Rasmussen sammenligner prædikener i den sene middelalder fra 1450-1550. Dette nummer af eMissio indeholder også en anmeldelse af en ny, norsk bog om Carl Frederik Wisløff og af bogen *Når Jesus fylder*, der er en del af LM's discipelskabsprojekt Projekt 24-7. Tidsskriftet er frit tilgængeligt for alle på hjemmesiden emissio.net. Her kan artiklerne hentes enkeltvis og læses på skærmen eller printes ud. nlm

LEDER ►

En milepæl i LM's historie

DET VAR INTET mindre end et stykke LM-historie, der foregik den 31. juli, da det nye Retræte- og Missionscenter i Iringa blev indviet. Det er historisk i tilbageblik, fordi centeret ligger på den grund, hvor Den danske Skole, som LM drev, lå. Men langt vigtigere er det en historisk milepæl, når man kigger frem mod de muligheder, det nye center kan give LM ind i Den evangelisk-lutherske kirke i Tanzania (ELCT).

FOR DET FØRSTE kan kurserne på det nye center blive LM's indgang til at sætte et større luthersk-roseniansk præg på den store tanzaniske kirke med over syv millioner medlemmer. Gennem ægteskabskurser for præstepar får LM nemlig ikke kun mulighed for at stå i et vigtigt arbejde med at skabe gode ægteskaber til liv og glæde for voksne og børn. Det er et arbejde, der i første omgang kommer præstepar til gode og i anden omgang gavner de mange kommende ægtepar, som skal igennem obligatoriske samtaler hos deres præst for at blive viet i den lutherske kirke, og det er stort og vigtigt at få lov til. Men LM får også mulighed for at undervise om den fuldstændig gratis nåde, som vi har del i ved troen på Jesus. Forkyndelsen af retfærdiggørelse ved tro alene er for nogle af præsterne en nyhed, og ved Helligåndens kraft kan den nyhed blive livsomvæltende for dem og forhåbentlig også for deres menighed.

FOR DET ANDET står det klart i forståelsespapiret, at det nye center på sigt skal være et uddannelsescenter for missionærer og evangelister, der skal nå ud over Tanzanias grænser med det frisættende evangelium. Trods ELCT's størrelse er der nemlig ikke et stort fokus på at uddanne og rekruttere missionærer til nomadestammer i Tanzania eller til andre nationer. LM får altså en historisk mulighed for at præge kirken i en missional retning og kan forhåbentlig sætte sit præg på en lang række kommende missionærer og evangelister.

SIDST, MEN IKKE mindst, er centeret historisk, fordi det er første gang, LM og ELCT indgår i et ligeværdigt og forpligtende samarbejde af den størrelse. Forhåbentlig sikrer det lokal forankring og medejerskab og dermed også et mere levedygtigt arbejde. Måske giver det ligeværdige samarbejde også LM endnu bedre mulighed for at sætte sit præg på en lang række andre projekter og beslutninger i kirken. Og den anden vej: måske giver det tættere samarbejde mulighed for, at LM kan få sund, åndelig slibning af diverse kanter fra kristne brødre og søstre i ELCT. Der er med andre ord stor grund til at takke Gud for det nye center og bede om hans velsignelse over det.

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

ANDREAS K. IPSEN & MICHAEL AGERBO MØRCH
Øjeblikksbilleder fra tvivlens landskab
LogosMedia | 112 sider | 99,95 kr.

Vi hører ofte om tvivlen, når mennesker har overvundet den. Forfatterne giver i denne bog et indblik i tvivlens mørke, mens det trænger sig på.

»Skaber et rum, hvor man kan være en tvivlende kristen.« – TRO & MISSION

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

FIND MERE ONLINE ►

På lejr med Jesus og sport

Sportslejr samlede 60 børn og unge på Efterskolen Solgård i fire dage, hvor de fik en forsmag på det, skolen har fokus på. Nemlig Jesus, sport og fællesskab.

dlm.dk/nyt

Mere succes for LUMI Genbrug

For tredje måned i træk har LM's genbrugsarbejde LUMI omsat for over en million kroner. De otte butikkers overskud går primært til LM's internationale arbejde.

dlm.dk/nyt

LM er international mission, undervisning, børneklub, sommerlejr, relationer og fælles ståsted. Vil du være med til at give det hele videre til næste generation? Se videoen!

youtube.com/lutherskmission

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

Corona har lukket stort set alt ned i Cam-bodja. Men bibelstudiegrupperne mødes til online gudstjeneste

Frank Mølgaard Hansen er landmand og LM'er. Han sør, og Gud giver vækst – både konkret og åndeligt

Missionær Andrew Brunson var fængslet i Tyrkiet i to år. Han og hans kone, Norine, fortæller om den svære tid

3

5

8

FOTO: PEXELS

TEMA

Kristen blandt kollegerne;

Hvordan kan man som kristen have sin tro med på arbejde? Kan man også være et vidnesbyrd på den måde, man er på, eller er det kun ved at tale om Jesus? Fire kristne deler ud af deres erfaringer

6-7

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

13 | 20. AUGUST 2021

ÅRGANG 121

► Tænk dig ikke til, hvorfor andre gør, som de gør. Spørg dem! Hold dig til det, de siger, og lad være med at lægge noget til

Henrik P. Jensen

2